

Az Európai Bizottság által közzétett jelentés szerint romlott az igazságszolgáltatás függetlenségének megítélése az elmúlt évben Magyarországon a lakosság és a vállalati szféra körében is.

Az úgynevezett eredménytábla összehasonlító áttekintést ad az uniós tagországok igazságügyi rendszereinek hatékonyságáról, minőségéről és függetlenségéről. A jelentés számos táblázatot tartalmaz, különböző szempontok szerint veti össze az egyes államok bíróságainak hatékonyságát, az igazságszolgáltatási rendszer társadalmi beágyazottságát, megítélését.

Utóbbi szempontcsoportba tartozik a bírói függetlenség országon belüli megítélése, de itt lényeges különbség van a lakosság és a cégvezetők véleménye között. Ezt a rangsort közvélemény-kutatások alapján állapították meg, mert a függetlenség mértéke pontosan nem számszerűsíthető. A tagállamok kétharmadában 2016-hoz képest javult a bírói függetlenség társadalmi megítélése, 2017-hez képest azonban nagyjából ugyanekkora arányban romlott. Összességében elmondható, hogy Észak- és Nyugat-Európában lényegesen jobbra értékelték a helyzetet, mint az ezredforduló után csatlakozott országokban.

Magyarországon a huszonnyolc EU-tag között az állampolgárok hátulról a tizedik helyre, míg a cégek a második legrosszabbra értékelték a bíróságok függetlenségét. Ez egy, illetve négy hellyel rosszabb az egy évvel korábbi jelentésben szereplő helyezésnél. Ezúttal a lakoságnak mintegy 43 százaléka nevezte jónak vagy nagyon jónak a helyzetet, a vállalatok esetében ez 18 százalék. A bíróságok függetlensége a lakosság és a cégek szerint is leginkább a kormányzat, a politikusok, valamint a gazdasági csoportok nyomásgyakorlása miatt sérül.

Az elsőfokú ítélet meghozatalához szükséges idő tekintetében Magyarország a közigazgatási ügyekben a negyedik, a polgári és kereskedelmi ügyekben a tizenkettedik helyre került. A pénzmosással kapcsolatos eljárások a vizsgált országok közül átlagosan Magyarországon húzódtak harmadik legtovább, ugyanakkor a helyzet sokat javult a korábbiakhoz képest.

Magyarország a beérkezett és a lezárt ügyek számának egymáshoz viszonyított arányát tekintve a középmezőnyben van. Ez az arány 99 százalék volt, azaz a bíróságok valamivel kevesebb ügyben jutottak el az elsőfokú ítéletig, mint ahány új ügy beérkezett. Száz magyarra vetítve 1,5 volt a függőben lévő, elsőfokú döntésre váró ügyek száma, ez az ötödik legjobb eredmény az Európai Bizottság szerint.

A szakértők ezeken kívül áttekintést nyújtottak arról, hogy milyen eszközök állnak rendelkezésre a bírósági kommunikációban, és ebben Magyarország viszonylag jól teljesített; valamint arról is, hogy az egyes államok mennyit költenek igazságszolgáltatási rendszereikre. Magyarország egy főre vetítve körülbelül 53 eurót költött, s ezzel hátulról hatodik a sorban, a bruttó hazai termékhez (GDP) viszonyítva azonban épp fordítva van, Magyarország fordítja a hatodik legtöbb pénzt a bíróságokra; ez a GDP mintegy 0,4 százalékát jelenti.

A 100 ezer főre jutó bírók számát tekintve Magyarország az élbolyban található: csaknem 30 bíró jut 100 ezer magyarra. Az ügyvédek számát illetően hazánk a középmezőnyben van, 100 ezer emberre 113 jutott.

Vera Jourová uniós igazságügyi biztos rámutatott, hogy napjainkban egyre csak erősödnek a jogállamiságot érő kihívások Európa egyes részein, bizonyos tagországokban megfordultak a korábbi pozitív trendek, némelyikükben különösen aggasztó a helyzet. Kiemelte: ha az igazságszolgáltatási rendszer sérül valamely országban, az a többi tagállamra is kihatással van, mivel az EU a kölcsönös bizalomra épül, és ezért mindent meg kell tenni a jogállamiság érvényesülése érdekében.

{irelatednews articleid="13723,5478,10776,12285,11062"}